

Tysvær
kommune

Årsplan

Fjellhaug Friluftsbarnhage

2025 - 2026

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Rammefaktorer.....	5
Barnehageloven.....	5
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.....	5
Årsplan.....	5
Overordnede planer for Tysvær barnehagene.....	5
Visjon.....	6
Verdier.....	6
Hovedmål.....	7
4. Barnehagens verdigrunnlag.....	8
Barn og barndom.....	8
Demokrati.....	8
Mangfold og gjensidig respekt.....	8
Likestilling og likeverd.....	9
Bærekraftig utvikling.....	9
Livsmestring og helse.....	9
5. Barns medvirkning.....	10
6. Fagområder i rammeplanen.....	11
8. Barnehagens formål og innhold.....	14
Prosjektarbeid i vår barnehage; "Jorden er til låns og me må alle ta vare på den".....	14
Laget rundt barnet.....	15
Vi har tidlig innsats – tidlig og riktig innsats, for oss betyr det;.....	16
Vi er brobyggere, for oss betyr det;.....	17
Vi gir robuste tjenester – som gir robuste barn for oss betyr det;.....	18
Vi vil ha alle med. For oss betyr det å jobbe med;.....	19
Trafikksikker barnehage.....	21
Trygt og godt barnehagemiljø.....	22
CLASS.....	23
Lek- og læringsmiljø.....	23
8. Overganger.....	24
Overgang hjem - barnehage.....	24
Overgang hjem - barnehage.....	24
Overgang innad i barnehagen.....	24
9. Samarbeid.....	25
Samarbeid hjem/barnehage.....	25
Foreldremedvirkning;.....	25

Daglig kontakt:	25
Samarbeidsutvalget (SU) og foreldreråd	25
Foreldremøte	25
Foreldresamtaler	26
Foreldreveiledning	26
Samarbeid med andre tjenester	26
10. Barnehagen som pedagogisk virksomhet	28
Planlegging	28
Dokumentasjon	28
Vurdering	28
11. Avslutning	29

Fjellhaug Friluftsbarnhage har friluftsliv som sitt grunnfundament. Vi vektlegger allsidig aktivitet der barna får erfaringer og opplevelser med naturen som læringsarena. Et positivt læringsmiljø der utforsking, lek og læring skal være i fokus. Vi skal støtte barna til å bli robuste, og natursmarte. Vi ønsker at barna skal lære å ta vare på seg selv, andre og naturen.

1. Innledning

Våre avdelinger og kontaktinformasjon:

LYSE BLÅ	902 16 691
LYSE LILLA	488 69 558
MØRKE LILLA	913 37 667
MØRKE LILLA	902 49 105
LYSE GRØNN	902 32 831
GRØNN	912 42 739
GRØNN	488 69 221
GUL	911 82 156
MØRKEGUL	902 28 808
RØD	913 42 281
RØD	912 44 445

Styrer; Wenche Håland tlf. 46947794, mail; wenche.haland@tysver.kommune.no

Assisterende styrer; Katarzyna Wierzbicka-Skibinska, email; katarzyna.wierzbicka-skibinska@tysver.kommune.no

Spesial pedagog; Solbjørg Espevoll Skjold, email; Solbjorg.Espevoll@tysver.kommune.no

Praktiske opplysninger;

Åpningstid fra 06.45-16.15. Åpent alle virkedager, med unntak av 5 planleggingsdager.

Vi holder stengt jule- og nyttårsaften, onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl.12.00.

Link til Vigilo (kommunikasjonskanal mellom barnehage/hjem): Vigilo [Vigilo | Hjem](#)

Måltider i barnehagen;

Barnehagen serverer tre måltider; frokost, lunsj og ettermiddagsmat.

Barnehagen har et matbudsjett ca. 6 kr. pr måltid, 18 kr. pr dag. Vi lager fast 5 ukers meny som rullerer 3 ganger, vi skal bruke mer belgfrukt og mindre kjøttprodukter. Vi skal ha sunn kost i fokus.

2. Rammefaktorer

Alle barnehager er pålagt å ha egen årsplan. Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen er viktige rammefaktorer som vi forholder oss til i det daglige arbeidet. Årsplanen beskriver også hvordan vi arbeider for å nå Tysvær kommunes felles målsetning for barnehagene.

Barnehageloven

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

[Rammeplan for barnehagen](#)

Årsplan

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Det skal også utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Overordnede planer for Tysvær barnehagene

Barnehagebruksplan Tysvær kommune 2019 – 2030

[Barnehagebruksplan - Tysvær kommune 2019-2030 - Tysvær kommune](#)

Sammen om det beste for barnet 2022-2026, Temaplan for barn og unge

[Sammen om det beste for barnet 2022-2026 - Tysvær kommune](#)

Kvalitetsplan for barnehagene i Tysvær 2018 – 2022

[Kvalitetsplan for barnehagene i Tysvær](#)

Strategiplan for kompetanseheving for resultatområde barnehage i Tysvær kommune 2018-2022

[strategi-for-kompetanse-tysvar-kommune.pdf](#)

3. Tysvær kommunes visjon og verdier

Visjon

Aktivitet og trivsel i Tysvær

Verdier

ROMA - Raus, Open, Modig og Ansvarlig

Hver barnehage definerer selv hvordan de jobber innenfor disse verdiene

Hovedmål

Alle barn og unge skal oppleve et godt og inkluderende oppvekstmiljø som fremmer trygghet, læring, trivsel og helse.

Delmål; Alle barna skal oppleve sosialt fellesskap.

Kriterier for måloppnåelse:

- Ansatte jobber med inkluderingsplan for barnehagen. Alle barna skal få delta i barnehagens læringsfellesskap. Det handler både om å kunne bidra inn i fellesskapet, og samtidig ta imot fra fellesskapet.
- Alle barna skal ha en reell mulighet til å utvikle sosiale relasjoner med sine jevnaldrende.
- Vi har nysgjerrige barn slik at de utvikler seg og lærer. Barna skal trives og opplever mestring.
- Ansatte er i forkant, tett på og som har oversikt, innsikt og avverger hendelser før ting skjer.
- God organisering som skaper ro, trygghet, forutsigbarhet og trivsel.
- Vi trener på å ha respekt for det som er annerledes.
- Sette raskt inn tiltak når utfordringer avdekkes, oppretter aktivitetsplikt raskt. Ansatte sier ifra raskt dersom barn blir utsatt for all form for krenkelser, utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering fra andre barn eller ansatte.
- Ta utgangspunkt i prinsippet om inkludering når en planlegger og gjennomfører. pedagogiske aktiviteter, risiko vurdering. Barnehagen har et positivt klima.
- Ansatte som; jevnlig har evaluering om hvordan det går, møter og anerkjenner barnas følelser og er varme og grensesettende.
- Nysgjerrige barn som er motivert for læring og utvikling.
- Ansatte er medlekere, Ansatte er nede på gulvet sammen med barna.
- Ansatte som er fysisk og psykisk til stede i leken med barna, og som bygger leken på barnas interesser. Ansatte som hjelper barna med igangsetting av leken.
- Alle ansatte kartlegger barna hver mnd. med relasjonskartlegging.
- Ansatte som plasserer seg fornuftig der det er behov, ansatte som engasjerer barna i leken, som finner på ting sammen med barna.
- Ansatte som gir barna felles fokus, utvider og som fører noe nytt til leken.

- Ansatte som bruker ASK leke tavler som felles fokus til barnas lek og ansatte som hjelper barna med samspill og inkludering i leken.

4. Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagen skal formidle og praktisere sitt verdigrunnlag i alt pedagogisk arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnas utvikling skal sees i en helhet. I samarbeid med hjemmet skal barnehagen ivareta barnas behov for omsorg og lek, og legge grunnlaget for læring, danning og allsidig utvikling.

Barn og barndom

Vi er opptatt av at barnehagehverdagen til barna skal være preget av lek, vennskap og glede. Barndommens egenverdi skal ivaretas og anerkjennes. Barna skal få oppleve å påvirke egen hverdag, og få tid til å leke. Vi skal gi rom for barnas unike egenskaper og forutsetninger. Vi skal bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv, sine medmennesker og miljøet. Vi ønsker å utvikle barn som har tro på seg selv og sine egne evner.

Demokrati

Barna får aktivt være med på å bestemme over innholdet i sin barnehagehverdag gjennom voksnes observasjoner, barnesamtaler og engasjerte voksne, som lytter til hva barna sier og uttrykker. Barna skal lære å bli demokratiske borgere som tar hensyn til hverandre, men de skal også få lov til å si ifra og få sin stemme hørt. Barna får være med å påvirke og skape sin egen hverdag. Barna blir tatt på alvor og de ansatte er lydhøre overfor barnas initiativ. Vi observerer barnas lek og aktiviteter. Vi gir barna ulike valg. Barnas verbale og kroppslige uttrykk blir tatt på alvor. Barna blir kjent og forstår ordet demokratiske valg.

Mangfold og gjensidig respekt

Vi møter alle barn og deres foresatte med lik respekt. Vi ser hvert barns behov. Vi arbeider med kommunens fire kjernekomponenter: Inkludering, relasjonskvalitet, tidlig innsats og livsmestring. Barnehagen har definert i egne planer hva dette betyr for oss, felles forståelse i barnehagen.

Likestilling og likeverd

Vi er gode rollemodeller og er klar over vår påvirkningskraft. Vi legger til rette for inkluderende lek og aktiviteter med hensyn til barnas språk, alder, kjønn og funksjonsevne. Vi respekterer og gir aksept for å være forskjellige.

Bærekraftig utvikling

Vi er gode rollemodeller og lære barna å ta vare på seg selv, hverandre og omgivelsene våre. Vi gir barna kunnskap om naturen og hvorfor det er viktig at vi tar vare på den og holder den ryddig for søppel og andre skadelige ting. Vi bidrar til engasjement og samtaler om det som er rundt oss å snakke om hva vi kan gjøre for at dyr og insekter rundt oss skal ha det bra. Vi gir barna tid og rom til å utforske og bruke naturen i lek og aktiviteter. Vi kildesorterer. Vi lærer barna om hvorfor det er viktig å ta vare på tingene våre.

Livsmestring og helse

Kjennetegn på god praksis;

- Vi er varme, tydelige voksne som ser hvert enkelt barn.
- Vi gir omsorg og trøst, latter og glede og møter barnet på deres følelser og behov.
- Vi lærer barna om egne og andres følelser- og behov og støtter barna i å ta gode valg for seg selv og andre. Oppmuntrer barna til å vise omsorg for seg selv og andre og inkludere alle inn i fellesskapet.
- Vi oppretter aktivitetsplikt og setter i gang mål og tiltak umiddelbart dersom et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Legger til rette for at barna kan bruke kroppen sin både ute og inne.
- Vi benytter oss av turområdene i nærområdet, barnehagen har egne biler som benyttes av gule og røde gruppene. Vi legger til rette for at barna kan skal få mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.
- Vi sørger for at måltider i barnehagen gir barna grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.
- Hver høst jobber vi med prosjekt; «Eg er meg og du er deg» som inneholder bl.a; kroppen min, familien min, ulike følelser, om å være nysgjerrig på hverandre og å bli kjent med hverandre. Vi setter raskt inn tiltak når utfordringer avdekkes.

5. Barns medvirkning

Ifølge rammeplanen skal alle barn få erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet. Gjennom medvirkning lærer barna å utvikle selvstendighet og oppleve at deres stemme har verdi.

Kjennetegn på god praksis:

- Vi lytter, ser barnet, prøver å forstå barnas signaler, og tar barns initiativ på alvor.
- Vi gjør barna oppmerksomme på at noe skal skje, før det skjer. Personalet skal fange opp barns ytringer og forholde seg aktivt og reflekterende til barna.
- Samtale, bilder og konkrete brukes som metode for å få fram barnas synspunkter.
- Barna får komme med tanker og ideer til hva de vil gjøre eller lage.
- Vi tilrettelegger det fysiske miljøet på en slik måte at barna selv kan velge leker de vil leke med.
- I konfliktsituasjoner lytter vi til barna om hva de mener hva som har skjedd. Vi hører på begge parter i konflikten og vi gir alle mulighet til å forklare seg. Vi lar barna tenke ut muligheter til løsninger.
- Vi bruker tankekart sammen med barna. Snakke med barna om hvilke forventninger barna 4 – 5 åringer har til de ansatte. Vi gjennomfører barnesamtaler med 5 åringene.

6. Fagområder i rammeplanen

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

1. Kommunikasjon, språk og tekst. Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Vi jobber systematisk med språkstimulering.
- De ansatte har samtaler med barna i alle situasjoner gjennom dagen.
- Vi jobber i smågrupper.
- Vi har fokus på begreper og setter ord på handlinger, bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
- De ansatte hjelper barna til å være observante i forhold til hvordan andre har det ved å lese kroppsspråket til hverandre.
- Vi setter ord på følelser, tanker, meninger, kroppsuttrykk ved å bekrefte og anerkjenne.
- Vi leser til barna og barna blir invitert til å samtale om det de leser. Bruker litteratur/høytlesning, bilder, sanger, rim, regler, rytme, ord og eventyr.
- Vi bruker konkrete sammen med barna slik som språkposer, visuelle hjelpemidler og annet. For eksempel: Snakkepakke, språkkiste, Bravo og annet.
- Vi bruker alternativ supplerende kommunikasjon (ASK), Tegn til tale ved behov, symboler, bilder og konkrete.

2. Kropp, bevegelse, mat og helse. Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Vi er mye ute hverdag, på tur med mange opplevelser som setter seg i minnet til barna.
- Vi går på tur flere dager i uken i ulendt terreng. Vi har et variert terreng på barnehagens lekeområde ute.
- Barna bruker hele kroppen ute på tur og trener på grunnleggende øvelser slik som rulle, krype, åle, hoppe, springe, stoppe og gå. Vi har spikkekurs for 4-5 åringer, de får diplom som «kursbevis».
- Ansatte har samtaler med barna om respekt for egen og andres kropp.
- Vi lager ernæringsrike måltider av god kvalitet. Vi følger retningslinjer som helsedirektoratet anbefaler.

- De yngste barna sover i egen seng i et tilrettelagt miljø etter barnas behov. For alle de andre barna så roer vi ned dagen under ettermiddagsmaten med bl.a høytlesning, musikk og rolig aktivitet. Barna skal få finne roen og kunne lade seg opp til lek og aktivitet for resten av dagen.

3. **Kunst, kultur og kreativitet. Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?**

- Vi jobber med prosjekter. De ansatte observerer og fanger opp barnas interesser. Prosjekter blir til etter hvert ut fra barnas interesser, aktuelle ting som skjer og annet.
- Progresjonsplaner blir satt inn i prosjektarbeid slik at prosjektet blir en helhet og barnas interesser blir ivaretatt.
- Vi legger til rette for ulike formingsaktiviteter: tegne, male, modellere, med fokus på prosess. Formidler barnelitteratur, eventyr og film. Bruker sang og musikk, rim og regler.
- Vi har karneval med selvlagde instrumenter.

4. **Natur, miljø og teknologi. Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?**

- Vi sørger for progresjon ved at vi har Friluftskort som alle ansatte bruker i planleggingsarbeidet.
- Vi har fokus på å få natursmarte barna der en har fokus på allemannsretten. Følge naturens endringer gjennom året.
- En bruker billedkort, bøker, litteratur, telefoner, prowiser og tankekart for å søke svar en undres over i naturen.
- Ansatte gir barna tid til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemløsninger.
- Barna møter engasjerte ansatte som liker å være ute. Barna og ansatte er nysgjerrige som liker å undre seg.
- Barna bruker alle sansene og de får fysiske utfordringer, en bruker sanseløyper.
- Barna får kunnskaper om naturen som gjør at de kjenner og får forståelse for planter, dyr og dyreliv.
- Vi har fokus på å ta vare på naturen, samle søppel og sortere.
- Vi har lysbord, digitale mikroskop for å studere, eksperimentere og utforske. De kan bl.a. gjennomlyse blader og annet i naturen.
-

5. Antall, rom og form. Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Vi jobber med realfag. Vi har fast realfaguker i løpet av året.
- Vi oppdager, utforsker og undrer oss sammen med barna.
- Ansatte er bevisste bruken av matematiske begreper i hverdagen. Vi leker og eksperimenterer med tall, mengder og matematiske begreper og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.
- Vi har laget en matematikkplan med kjerneområder i matematikk som vi jobber med systematisk.
- Vi bruker bøker, spill, musikk, digitale verktøy og naturmaterieell.

6. Etikk, religion og filosofi. Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Vi hjelper barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger, konfliktløsningshjull.
- Ansatte bruker om nødvendig handlingsplan mot mobbing for barnehagene i Tysvær Kommune.
- Utelekeplassen er tilrettelagt for inkludering, bevegelse og lek. Vi jobber med språklig mangfold. De ansatte er bevisste sin språkbruk, og holdningsskapende arbeid.
- Vi har internasjonaldag, alle intensjonaliteter som vi har i barnehagen blir markert denne dagen med god mat, sanger på morsmål, klær og annet.

7. Nærmiljø og samfunn. Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Barna som er glade i å være ute og der de opplever mestring
- Barna lærer å ta vare på naturen ved å få respekt for liv og å oppfatte naturen som verdifull. Vi går turer til ulike områder slik som skog, fjell, sjø. En gjennomgår relevante trafikkregler for turen.
- Ansatte introduserer barna for steder og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet f.e. Museumsbesøk, vikingfestival, skolebesøk.
- Maifest der vi bl.a. går i tog, synger sanger, har ulike leker og spiser pølse i brød og is.
- Vi feirer samens dag 6. februar hvert år.
- Ansatte samtaler med barna om at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.

8. Barnehagens formål og innhold

Prosjektarbeid i vår barnehage; “Jorden er til låns og me må alle ta vare på den”

Kjennetegn på god praksis:

- Naturvakt – eget pedagogisk opplegg som gjennomføres i gruppene. Lærer barna om allemannsretten og bruke naturen som læringsarena for kunnskap og mestring. Lærer om hvordan en ferdes i naturen og om hvordan man oppfører seg når man er på tur. Ansatte som er rollemodell for barna og gi barna kjennskap til bærekraftig utvikling gjennom å ta vare på naturen og dyrene som lever i den. Trygge barn i naturen.
- Bruke hjemme siden fra grønt flagg – mange gode tips <https://grontflagg.fee.no/idbank-for-barnehager> feks. Grønnsuper dag, insektshotell, lage fuglemat på vinteren.
- Så grønnsaker i åkeren. Være med på innhøsting av mat.
- Bruker naturen og nærmiljøet som inspirasjon til lek og pedagogiske aktiviteter.
- Barn får kunnskap om naturen og hvordan vi skal ferdes i den.
- Barn skal bli vant til å bevege seg i ulendt og kupert terreng i tidlig alder.
- Vi går på tur i skog, mark og på fjellet slik at barna får allsidig bevegelseserfaring.
- Kjennskap til naturens ressurser som kan spises. Lage mat selv av det man finner i skog, mark og grønnsaks hage.
- Sorterer søppel og kaste minst mulig mat. Fokus på matsvinn. Lage/ spise mat ute på tur.
- Fokus på gjenbruk i formingsaktiviteter. Lage gaver av gjenbruk og ting fra naturen til jul og påske.
- Barna lærer å bruke minst mulig papir (toalett-, tørke-, og tegnepapir). Miljøbevisthet.
- Få varer levert med grønne valg.

Laget rundt barnet

Laget rundt barnet er et satsingsområde for Tysvær kommune. Det handler om at barnet og familien skal oppleve kommunen som en enhetlig, samordnet og koordinert tjeneste.

Laget rundt barnet er ikke kun en måte å snakke om dette på. Det er også en måte å organisere våre tjenester på. Vi setter barnet og familien i sentrum og jobber som et lag med barnets behov som felles utgangspunkt. Det skal ikke være tilfeldig hvordan vi jobber, hvordan vi møter barn, unge og deres familie, og hvordan vi koordinerer og følger opp vårt arbeid. Dette er vi sammen om, og vi skal jobbe sammen om det beste for barnet.

RESULTAT

Vi er sammen om det beste for barnet

Vi har tidlig innsats – tidlig og riktig innsats, for oss betyr det;

- Vi observerer og kartlegger. Alle barna får delta i barnehagens læringsfellesskap. Det handler både om å kunne bidra inn i fellesskapet, og samtidig ta imot fra fellesskapet.
- Alle ansatte har kjennskap til BTI – handlingsplan.
- Vi jobber i små grupper som gjør at vi er tett på barn og foreldre.
- Vi tar opp utfordringer raskt, vi informerer om stafettlogg og jobber målrettet med utfordringer barn og familier strever med. Vi har foreldreveiledningssamtaler. Vi snakker om tilbud som familier kan få og har behov for.
- Vi har høy kompetanseheving på alle ansatte. Vi jobber systematisk med veiledning på alle nivå i barnehagen, det er laget et veiledningshefte og ressurshefte som brukes i dette arbeidet.
- Alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, tar utgangspunkt i hva som er til best for barnet.
- Vi har BTI samtaler. Fire ganger i året drøfter pedagogisk leder sammen med styrer og spesialpedagog barn og barnegruppen på systemnivå og individnivå. Vi har stafettloggverktøyet som hjelper og forplikter de ansatte til å jobbe systematisk.
- Barnehagen legger til rette for en god dialog med alle foreldrene uavhengig av språklig og kulturell bakgrunn.
- Pedagogisk leder tar utgangspunkt i prinsippet om inkludering når en planlegger og gjennomfører pedagogiske aktiviteter, risikovurdering.
- Vi har nysgjerrige barn slik at de utvikler seg og lærer. Barna skal trives og opplever mestring. Ansatte streber etter å være i forkant, er tett på og som har oversikt og innsikt. God organisering som skaper ro, trygghet, forutsigbarhet og trivsel.
- Vi jobber med prosjektet «eg er meg og du er deg» Vi jobber med CLASS observasjoner og å iverksette det teoretiske fundamentet som ligger bak CLASS.
- Vi har spesialpedagog i barnehagen som jobber systematisk og på system nivå, tett opp mot barna, ansatte og foreldre (dropp inn hver uke). Vi fanger opp, følger opp raskt.
- Vi har kontakt dag med PPT og TOT møter med helsestasjon, barnevernet og PPT. Vi samarbeider med barnevernet.
- Vi har overgangssamtaler dersom barn bytter barnehageplass og barnehage – skole.

Vi er brobyggere, for oss betyr det;

- Vi samarbeider med alle foreldre tidlig, før barnet begynner i barnehagen. Vi har god dialog. Informasjonsmøte i juni, besøksdager. Oppstarts samtale. Snakke om skjermbruk og bruk av mobil.
- God dialog med foreldre som har et annet språk enn norsk, bruke ASK bilder når det er nødvendig, være nysgjerrig på hvilken oppdragelse de har fra sitt hjemland og drøfte hvordan det er for deres barn å vokse opp i Norge.
- Ha tilgjengelig utstyr i barnehagen som foreldre kan låne for eksempel: under karneval, alle skal ha mulighet til å kle seg ut, uavhengig av økonomi.
- Barnehageansatte har en viktig rolle til å informere og synliggjøre andre tjenester og deres tilbud for eksempel. foreldrekurs, turistforeningen sine turdager, allidrett, kirken som tilbyr gratis middag m.m.
- Gi god informasjon om andre tjenester som kan hjelpe barn og deres familier, ufarliggjøre og se på dette som laget rundt barnet.
- Vi har kontakt dag med PPT. Pedagogisk, psykologisk tjeneste (PPT) og Logoped. PPT er sakkyndig instans. PPT kan veilede eller gjøre en vurdering av behovet for spesialpedagogisk hjelp. Barnehagen kan også få veiledning på systemnivå. Dersom foreldre eller barnehagen ser det er hensiktsmessig å be om en vurdering av barn skal det sendes en skriftlig melding til tjenesten. Er bekymringen for barns uttale, sendes meldingen til logoped. Barnehagen har ansvar for å vise til at tiltak er prøvd ut i barnehagen før melding sendes. En melding utarbeides i samarbeid med foreldre.
- Stafettlogg. Vi loggfører tiltak som blir iverksatt rundt et barn ved å bruke stafettloggen. Ved at en aktør som samordner innsatsen blir tiltakene bedre koordinert. Dette skaper en oversikt og et eierforhold for foreldre samt de aktører som er inne i saken.
- Familieteam. Familieteamet i Tysvær kommune skal legge til rette for at barn, unge og deres familier får rask og riktig hjelp når de har behov for det. En god psykisk helse er nødvendig for å ha det bra, og det er viktig at barn lærer å sette ord på følelser for å kunne fortelle de voksne hvordan de har det. I Tysvær kommune er psykisk helsetjeneste et tilbud som foreldre kan benytte seg av, en kan ta kontakt på et tidlig tidspunkt da de ønsker å være ett lavterskel tilbud.
- Fysioterapi/ helsestasjon
- Barnevernstjenesten

Vi gir robuste tjenester – som gir robuste barn for oss betyr det;

Tett og god foreldresamarbeid. Jobber med prosjektet «*eg er meg og du er deg*».

Vi har fokus på kvalitet i alle overganger. Ansatte som bygger relasjoner til barna i barnehagen.

Barna skal øve på å vente på tur. Barna erfarer at de er betydningsfulle. Barna får medvirke i hverdagen.

De ansatte er sensitive som ser, forstår, trøster, støtter, bekrefter og responderer på barnets signaler og finner gode handlingsalternativer sammen med barna, ser bak situasjoner, bekrefter følelser.

De ansatte fremmer positiv atferd og hemmer negativ atferd gjennom positiv bekreftelse og avlæring.

De ansatte gir barna støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer.

Vi bruker «Psykologisk førstehjelp» som verktøy med 4- 5 åringene.

Vi har smågrupper/ lekegrupper både inne, ute og på tur.

Barna opplever å bli savnet når en er borte fra barnehagen.

Ansatte som kjenner barna og deres behov, og tar dette på alvor i planarbeidet.

Vi vil ha alle med. For oss betyr det å jobbe med;

Mål; Gi barna muligheter for lek, og vennskap.

Kriterier for måloppnåelse:

- Medleker; Ansatte som er nede på gulvet sammen med barna i lek. Ansatte som er fysisk og psykisk til stede i leken med barna. Ansatte som hjelper barna med igangsetting av leken. Ansatte som er tett på, observerer og gir barna nødvendig hjelp og inspirasjon. Ansatte som plasserer seg fornuftig der det er behov. Ansatte som engasjerer barna i leken, som finner på ting sammen med barna. Ansatte som bygger leken på barnas interesser. Ansatte som gir barna felles fokus, utvider og som fører noe nytt til leken. Ansatte som bruker ASK leke tavler som felles fokus til barnas lek. Ansatte som hjelper barna med samspill og inkludering i leken.
- Barna som viser glede og trivsel.
- Barna skal øve på å utforske, oppdage og forstå nye sammenhenger.
- Barna skal trene på å samarbeide og øve på å vise empati.
- Barna skal øve på selvhevdelse og selvkontroll og mestring av relasjoner.
- Gi rom for barns kreativitet og bruk av fantasi.

Mål; Utvikle barnas språk ved å ha progresjon i forhold til barnets alder og utvikling.

Kriterier for måloppnåelse:

- Vi arbeider systematisk med barnas språkutvikling
- Ansatte som observere, kartlegge og følger med på barnas språkutvikling
- Barn som blir lest for. bøker som er lett tilgjengelig i barnehagen
- Ansatte som setter ord på hva en selv gjør – selvsnakk. Ansatte som setter ord på hva barnet gjør – parallellsnakk. Ansatte som reflekterer og som stiller undrende spørsmål sammen med barna. Ansatte som utvider, forklarer og beriker det barna gjør og sier, som støtter mestring og barnas samtaler med hverandre. Ansatte som har fram og tilbake utvekslinger og oppfølgingsspørsmål sammen med barna.
- Lar barna lytte til og bruke språk i samspill med andre.
- Fokus ord som brukes i alle kontekster – begrepslæring – dybdelæring. Øve på å

innlemme ny læring med tidligere kunnskap.

- Bruke kjente og ukjente eventyr, og fortellinger.
- Femåringene lærer om vikinger og går på vikingfestival.
- Vi bruker alternativ supplerende kommunikasjon på alle barnegruppene (ASK), Salaby, morsmål.no
- Bruke eventyr og sanger fra ulike språk, språklig mangfold.

Mål; Utvikle barnas realfagsferdigheter.

Kriterier for måloppnåelse:

- Ansatte er kjent med matematikk planen.
- Ansatte er kjent med matematikkssenteret.no og får tips og ideer der fra
- Ansatte er bevisst bruk av realfagsbegreper.
- Barnehagen har materiell i lekemiljøet som beriker realfag.
- Ansatte bruker metoder og aktiviteter som er lekbasert.
- Vi gjennomfører flere uker med fokus på realfag.

Mål; Utvikle barnas selvregulering.

Kriterier for måloppnåelse:

- De ansatte er bevisste sin væremåte som rollemodeller. Ansatte som setter ord på barnas ulike følelses uttrykk.
- Øve på å rette oppmerksom på de andre barnas innspill, og uttrykk.
- Øve på å huske og bruke tidligere erfaringer.
- Øve på at de aller yngste barna bruker språket parallelt med leken (for eksempel «jeg koker kaffe»).
- Ansatte som beskriver og gjenkjenner sammen med barna om de følelser de står i.
- Ansatte som gjør barna oppmerksom på hvordan egen atferd påvirker andre.
- Øve på å avvente egne behov.
- Sammen med barnet/barna blir en enige om hva en skal trene på.
- Øve på å vente på tur.
- Øve på å være en god vinner og god taper.

- Øve på evne til utholdenhet og problemløsning.
- Bruke regelverk sammen med barna.
- Spille spill med barna.
- Jobbe med hinderløyper.

Trafikksikker barnehage

<https://youtu.be/Jn0a-YphzCc>

Trafikksikker barnehage er et konsept utarbeidet for å kvalitetssikre at barnehagens trafikksikkerhetsarbeid ivaretar de krav som lover og forskrifter stiller.

Å bli godkjent betyr ikke at det ikke skjer trafikkulykker, men godkjenningen er et kvalitetsstempel for godt, målbevisst og helhetlig arbeid med trafikksikkerhet.

Grunnlaget for holdninger til sikkerhet legges i barneårene og derfor må trafikkopplæring starte tidlig. Barnehagen har ansvar for barnas sikkerhet. Gjennom trafikkopplæring lærer barn nyttige ord og begreper.

Hva er trygt, og hva er farlig? Hva er et gangfelt, fortau, lyskryss osv.? Det å snakke om hva vi ser når vi er ute i trafikken, er med på å forsterke ord - og begrepsforståelsen til barna.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Barnehagens rutiner for levering og henting.
- Barnehagens forventinger til ferdsel på parkeringsplassen.
- Regler og rutiner rundt barnehagens inngangsporter.
- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte.
- Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen.
- Trafikksikkerhet og trafikkopplæring er et årlig tema på foreldremøter.

Trygt og godt barnehagemiljø

Stortinget har vedtatt egne bestemmelser i barnehageloven om barns rett til et trygt omsorgs- og læringsmiljø. Det kreves at barnehagene jobber systematisk for å forebygge utestengning og mobbing, og at de skaper et godt miljø der barna trives og er sosialt inkludert. Barnehagen forpliktes til å ha nulltoleranse mot krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Det avgjørende er om barnet som blir utsatt kan oppleve det som nedverdiggende eller integritetskrenkende. Utestengingen må som hovedregel være systematisk.

Lovendringen innebærer en aktivitetsplikt som krever at barnehagen følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i barnehagen. Barnehagen får plikt til å undersøke saken når foreldre sier ifra, selv om de som jobber i barnehagen er av en annen oppfatning. Det skal lages en skriftlig plan for hvordan barnehagen skal følge opp barnet og gruppen.

Det innføres også en skjerpet aktivitetsplikt ved mistanke om at personalet krenker barn.

Alle som arbeider i barnehagen har plikt til å melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om, eller kjennskap til, at et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen. Styrer er ansvarlig for at barnehagen håndterer og følger opp meldingene på en ansvarlig måte.

Felles rutiner for barnehagene i Tysvær kommune;

[Trygt og godt barnehagemiljø - Tysvær kommune](#)

CLASS

CLASS er et observasjonsverktøy utviklet for å måle i hvilken grad de ansatte gir muligheter for emosjonell og kognitiv utvikling i samspill med barna. Dette verktøyet kan bidra til å fremme kvalitet i barnehagen, som igjen vil bidra til å fremme barns trivsel, læring og psykisk helse. På sikt vil dette kunne virke forebyggende i et folkehelseperspektiv, og kan være med å utjevne sosiale forskjeller.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid:

- Vi vurderer kvaliteten på eget arbeid i barnehagen systematisk.
- Alle ansatte i barnehagene får samme skolering om hva som gir høy kvalitet og hvordan vi kan gjøre de rette endringene.
- Hvordan vi utvikler høyere kvalitet i barnehagen blir målt gjennom observasjon av de ansattes interaksjoner med barna.
- Barna opplever ansatte med høy kompetanse både i forhold til emosjonell støtte, organisering og språkstøtte.

Lek- og læringsmiljø

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvilken betydning vil det få for vårt arbeid?

- Hvert barn blir hørt, sett og møtt. Vi har faste rutiner som skaper forutsigbarhet og trygghet.
- Vi gir barna mestringsopplevelser og tilbakemeldinger på innsats.
- Vi har fokus på vennskap og gode relasjoner.
- Ansatte er medleker.

- For å inspirere til lek vil vi gi barna mange felles opplevelser. Personalet skal aktivt hjelpe barn til å finne lekekamerater.
- Vi deler barna inn i små grupper, tar utgangspunkt i barnas interesser.
- Vi gir barna god tid til lek. Noen lekegrupper oppstår bare av seg selv, mens andre blir satt sammen av voksne.
- Vi jobber med hvordan de ansatte kan bruke lek til språkstøtte for barna.
- For de minste barna vil vi ha mye fokus på «tumble lek».
- De voksne kommer med forslag og innspill i leken og vi hjelper barna i konflikter.

8. Overganger

Overgang hjem - barnehage

Barnehageløpet består av mange overganger. Det er viktig at overgangene skjer på en god måte. I de ulike overgangene skal personalet sørge for tett oppfølging slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Overgang hjem - barnehage

[Link til tysver.kommune.no](https://tysver.kommune.no), ny rutine som arbeidsgruppen har jobbet med.

Overgang innad i barnehagen

Fra lyse blå til lilla/ lyse grønn; Hver vår når barn skal begynne på lilla starter et samarbeid senest i mai med jevnlig besøk, barna får leke på lekeområdet, ansatte fra lyse blå er med barn i denne leken. Barna får spise på lilla og bli kjent med ansatte som skal bli deres sekundærtilknytningsperson.

Fra lilla/grønn til storbase; Hver gang barn skal begynne på stor starter en med jevnlig besøk på stor base i god tid (minst ett par mnd.) i forkant. De får leke på lekeområdet, ansatte fra lilla er med barn i denne leken. Barna får spise frokost på stor base og bli kjent med ansatte som skal bli deres sekundærtilknytningsperson. Barna får selv være med å bytte og flytte skap fra lilla til stor.

Fra barnehage og skole;

Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Vi følger Tysvær kommune sin plan i arbeidet

om overgangen. Overgang mellom barnehage og skole/SFO.

https://www.tysver.kommune.no/_f/p1/if2ad1938-dafe-411a-a1df-63d757c868f0/plan-overgang-barnehage-skole-sfo-uu.pdf

[Plan overgang mellom barnehage, skole og SFO](#)

9. Samarbeid

Samarbeid hjem/barnehage

Foreldremedvirkning:

Foreldrene er våre viktigste samarbeidspartnere, og vi skal i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem sikre barn gode utviklings – og aktivitetsmuligheter. Vi skal ha et godt samarbeid for å bidra til å styrke barnas trivsel, utvikling og læring. Vi skal møte foreldre med respekt, anerkjennelse og toleranse slik at vi sammen kan få til gode dager for barna.

Daglig kontakt:

Den daglige kontakten mellom foreldre/ foresatte og ansatte på barnets avdeling skjer i hovedvekt på morgenen når en kommer til barnehagen og når barnet hentes. Vi ønsker et tett samarbeid med foreldrene i hverdagen – lav terskel for å ta kontakt barnehage/hjem og hjem/barnehage– felles fokus om barnets beste. Vigilo er en viktig del av den daglige kontakten:

[Vigilo | Hjem](#)

Samarbeidsutvalget (SU) og foreldreråd

Foreldre og barnehagepersonell har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. For å sikre samarbeidet mellom barnehage og hjem har barnehagen et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU). Foreldrerådet består av alle foreldrene i barnehagen. SU består av styrer (referent uten stemmerett og representant fra barnehagens eier), likt antall representanter fra de ansatte og foreldrene.

Foreldremøte

Vi har i hovedsak ett foreldremøte i året. Det er på høsten, hvor også foreldrerepresentanter til SU velges. På foreldremøte er temaet barnehagehverdagen på de ulike avdelingene, planer, prosjekter og rutiner. Vi har også temabaserte foreldremøter -dette vil variere fra år til år.

Foreldresamtaler

Vi tilbyr foreldresamtaler i løpet av året, en obligatorisk og valgfrie i løpet av året. Innkalling til foreldresamtaler skjer via Vigilo. Ønsker foreldre/foresatte samtaler utover dette, avtaler en dette med pedagogisk leder på avdelingen.

Foreldreveiledning

Barnehagen kan tilby foreldreveiledning ved behov. Tysvær kommune tilbyr ulike kurs som omhandler foreldrerollen. [Foreldrekurs - Tysvær kommune](#)

Klage:

Rutine for håndtering av klager i internkontrollsystemet blir fulgt

[Melde bekymring eller klage på barnehage - Tysvær kommune](#)

Samarbeid med andre tjenester

Tysvær kommune sine barnehager arbeider for å få et helhetlig, kvalitativt godt barnehagetilbud. Målet er å ha et godt system innad i barnehagen for å avdekke og sette i verk tiltak for barn tidligst mulig. I dette arbeidet har vi ulike samarbeidspartnere som vi knytter til oss for at barna skal få et best mulig tilbud. Dersom vi oppdager barn som av ulike grunner trenger særlig oppfølging, følger vi Tysvær kommune sine BTI-handlingsrutiner: [Tysvær – BTI – Bedre samarbeid for barn og unge i Tysvær kommune](#)

I Tysvær kommune samarbeider vi for å bedre den tverrfaglige innsatsen rundt barn.

Målet er å sikre at alle barn får lik hjelp på likt bekymringsnivå slik at vi kommer tidlig i gang med tiltak. Vi loggfører tiltak som blir iverksatt rundt et barn ved å bruke stafettloggen. Ved at en aktør som samordner innsatsen blir tiltakene bedre koordinert. Dette skaper en oversikt og et eierforhold for foreldre, samt de aktørene som er inne i saken: [Conexus Stafettloggen](#)

PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste): [Pedagogisk-psykologisk tjeneste \(PPT\) - Tysvær kommune](#)

Barnevern: [Barnevern - Tysvær kommune](#)

Helsestasjon: [Helsestasjons- og skolehelsetjenesten - Tysvær kommune](#)

Familieteam: [familieteam - Tysvær kommune](#)

Fysioterapi: [Fysioterapi barn - Tysvær kommune](#)

BUP (Barne- og ungdomspsykiatri): [BUP Haugesund - Helse Fonna HF](#)

Skole/SFO: [Skole - Tysvær kommune](#)

Flyktningtjenesten: [Flyktningstjenesten - Tysvær kommune](#)

UIS (Universitetet i Stavanger) [Forside | Universitetet i Stavanger](#)

HVL (Høgskolen på Vestlandet) [HVL - Høgskulen på Vestlandet](#)

10. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging

Å **planlegge** i barnehagen betyr at vi skal bruke fagkunnskap om barns utvikling, lek og læring slik at innholdet er tilpasset barna i barnehagen. Planer i barnehagen skal være helhetlige og systematiske. Barn skal kunne medvirke i planprosesser, og planleggingen skal ta utgangspunkt i overordnede mål for barnehagen for å sikre at de føringer som er lagt for barnehagedrift blir fulgt. I planlegging skal vi gjøre bruk av menneskelige og materielle ressurser i barnehagen, nærmiljøet og naturen rundt oss.

Dokumentasjon

Å **dokumentere** er å gjøre noe synlig og dele det med andre. Vi ønsker at det innholdet vi legger til rette for i barnehagen skal være synlig for foreldre. Foreldre bør få innsikt i barns hverdag særlig for barn som ikke kan fortelle hva de har vært en del av. Foreldres interesse og engasjement har også en stor betydning for barnet. Dokumentasjonen gir derfor foreldre en mulighet til å samtale med barn om hva de er opptatt av og gjennom dokumentasjon kan en bli kjent med barnets hverdag. Dokumentasjon i barnehagen vil i hovedsak gjøres kjent som bilder på Vigilo eller kunst/bilder som henger oppe i barnehagen.

Vurdering

Å **vurdere** er en kontinuerlig prosess. Personalet i barnehagen skal ha et kritisk blikk på egen praksis med mål om å heve kvaliteten. Evaluering sammen med barn er viktig del for å se om dette samsvarer med det en har forpliktet seg til å arbeide med i barnehagen. Når personalet planlegger skal en hele tiden vurdere hva som fungerer slik at en kan bygge videre på dette. En må analysere organisering og arbeidsmåter før en tolker det en finner i lys av teori samt de føringer som er lagt i lov om barnehage, rammeplanen og kommunale planverk. Vi bruker CLASS i vurderingsarbeidet, som observasjon og veiledning. Tilbakemeldingene vi får legger grunnlag for videre arbeid med analyse av vårt arbeid. Foreldreundersøkelsen legger også grunnlag for arbeidet vårt, det lages handlingsplaner ut ifra svarene på foreldreundersøkelsen.

11. Avslutning

Gjennom denne årsplanen har vi lagt grunnlaget for et barnehageår preget av trygghet, lek, læring og utvikling. Planen synliggjør hvordan vi jobber målrettet for å ivareta barnas behov og rettigheter, og hvordan vi legger til rette for et inkluderende og stimulerende miljø i tråd med Rammeplanen.

Vi ser frem til et år med gode opplevelser, tett samarbeid med foresatte, og et faglig sterkt fellesskap blant personalet. Årsplanen er et levende dokument som vil brukes aktivt, vurderes jevnlig og justeres ved behov for å sikre best mulig kvalitet i barnehagetilbudet vårt.

Sammen skaper vi en meningsfull barndom – hver dag.

